



การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและ  
ประพฤติมิชอบ  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

จัดทำโดย  
องค์การบริหารส่วนตำบลกาญาคะ  
อำเภอแวง จังหวัดนครพนม



## คำนำ

ในปัจจุบันเหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหากเกิดขึ้นแล้ว จะมีผลกระทบต่อหน่วยงาน ทุกภาคส่วนได้ พยายามแก้ไขปัญหาการทุจริต มาอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ มาใช้ในการประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการให้มีความโปร่งใส และเป็นกลไกในการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยให้สูงขึ้น โดยสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการและให้ความสำคัญกับการป้องกันในประเด็นที่อาจเป็นความเสี่ยงหรือเป็นช่องทางที่อาจจะ ก่อให้เกิดการทุจริตและการรับสินบน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนผ่านกิจกรรม/โครงการของหน่วยงาน และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตประเภทหนึ่งเพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวมและทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน และสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการและความเป็นธรรมในสังคมรวมถึงคุณค่าอื่นๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม

องค์การบริหารส่วนตำบลกาศยุดลระ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐ ให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงได้มีการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กร เพื่อลดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กร พร้อมกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริต นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงองค์กรให้มีความโปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรมต่อไป

# สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. นิยาม	๒
๓. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๔. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๕. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๔
๖. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
๗. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
๘. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๑๘

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและ  
ประพฤติมิชอบ  
องค์การบริหารส่วนตำบลกายูคละ  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

\*\*\*\*\*

๑. หลักการและเหตุผล

ปัญหาการทุจริตในประเทศเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกอยู่ในสังคมไทยมายาวนานส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ ระบบสังคม ระบบการเมืองการปกครองและการบริหารราชการอย่างมาก ส่งผลถึงภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของต่างชาติที่มีต่อประเทศไทย การทุจริตและประพฤติมิชอบถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ในตำแหน่งหรือพฤติกรรมที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ส่งผลกระทบต่อประโยชน์ สวนรวม ประกอบกับทำให้ผลประโยชน์ของหน่วยงานต้องสูญหายไป โดยอาจอยู่ในรูปแบบของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำผิดยังพบผู้กระทำผิด โดยไม่เจตนาหรือกระทำโดยไม่รู้เป็นจำนวนมาก นำไปสู่การถูกกล่าวหาเรื่องร้องเรียนหรือถูกลงโทษ ดังนั้น ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือประพฤติมิชอบเป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารของภาครัฐ ในปัจจุบันที่เป็น บ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลอันเป็น อุปสรรคต่อการ พัฒนาประเทศอีกด้วย ซึ่งรัฐบาลหรือหน่วยงานทุกหน่วยงานได้พยายามแก้ไขปัญหาการทุจริต มาอย่างต่อเนื่อง โดย ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมาใช้ในการประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการให้มีความ โปร่งใส และเป็นกลไกในการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยให้สูงขึ้น โดยสนับสนุนให้ หน่วยงานภาครัฐดำเนินการและให้ความสำคัญกับการป้องกันในประเด็นที่อาจเป็นความเสี่ยงหรือเป็นช่องทางที่ อาจจะทำให้เกิดการทุจริตและการรับสินบน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนผ่านกิจกรรม/โครงการของหน่วยงาน และ การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่งเพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจใน กระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความ เป็นอิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวมและทำให้ผล ประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน และสังคมต้องสูญหายไป โดยผลประโยชน์ที่สูญหายไปอาจอยู่ในรูปของ ผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการและความเป็นธรรมในสังคมรวมถึงคุณค่าอื่นๆ ตลอดจนโอกาสใน อนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม

ดังนั้น การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตเป็นเรื่องที่มีความสำคัญดังกล่าวข้างต้นในเกณฑ์การประเมิน ความโปร่งใสในการทำงานภาครัฐ (ITA) องค์การบริหารส่วนตำบลกายูคละ จึงได้มีการประเมินความเสี่ยงเพื่อ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กร เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบใน องค์กร เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริต นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงองค์กรให้มีความโปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินงานให้มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้นการบริหารงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้อีกด้วย

## ๒. นิยาม

**ความเสี่ยง** หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ หากเป็นทางลบจะก่อให้เกิดความผิดพลาดความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเสียเปล่าหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ทำให้การดำเนินงานขององค์กรไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้จึงจำเป็นต้องพิจารณาโอกาสที่จะเกิดของเหตุการณ์และผลกระทบที่จะได้รับ จำแนกได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้

- ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงานที่นำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผลกระทบต่อการบริหารวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือสถานะขององค์กร

- ด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุกๆ ขั้นตอนโดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศบุคลากรในการปฏิบัติงาน

- ด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนงบประมาณถูกต้องงบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การจัดสรรไม่เพียงพอ

- ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องใดๆ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานการบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการดำเนินงานขององค์กรที่เป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้องค์กรลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสียหายและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

**การวิเคราะห์ความเสี่ยง** หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

**การทุจริต (Corruption)** หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก หรือประโยชน์อื่นใดอันมิควรได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของผู้อื่น การทุจริตอาจเกิดได้หลายลักษณะ เช่น การติดสินบนเจ้าพนักงานด้วยการให้หรือการรับสินบน ทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การยกยอก การปกปิดข้อเท็จจริง การขัดขวางกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

**การประพหุติมิชอบ** หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่และความผิวนัยอย่างร้ายแรง

**ผลประโยชน์ทับซ้อน** หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัทหรือผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ที่ส่งผลกระทบต่อส่วนรวม ซึ่งอาจกระทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนาไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ที่ตัวเงินหรือทรัพย์สิน เท่านั้น หมายความว่ารวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย เช่น การแต่งตั้งพรรคพวกให้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานหรือตัดสินใจให้ญาติพี่น้องเข้ามามีส่วนร่วมในประโยชน์สาธารณะโดยมิชอบ ส่งผลเสียต่อส่วนรวม

## ๓. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความเชื่อมั่นและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่

ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็น ความเสียหายที่ น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกัน ล่วงหน้าไว้โดยให้ เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความ เสี่ยงการทุจริต เป็น เครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการ ทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต วัตถุประสงค์หลักของ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้ห้องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนาภิเษก มีมาตรการระบบ หรือแนวทางในการ บริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็น มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มี ประสิทธิภาพต่อไป

#### ๔. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการ ยอมรับมา ตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติม อีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report - Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติม ด้านการควบคุม ภายใน Internal Control - Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมใน ส่วนอื่นๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ

ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการใน การป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

**สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้**

##### **องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)**

- หลักการที่ ๑ – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ – คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ – องค์กรจงใจ รักษาไว้ และจงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ – องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

##### **องค์ประกอบที่ ๒: การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)**

- หลักการที่ ๖ – กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ – ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

##### **องค์ประกอบที่ ๓: กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)**

- หลักการที่ ๑๐ – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ – พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

##### **องค์ประกอบที่ ๔: สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)**

- หลักการที่ ๑๓ – องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ – มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในการดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ – มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อ การควบคุมภายใน องค์ประกอบที่ ๕: กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ – ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุม ภายในมีประสิทธิภาพ

ในที่นี่ การดำเนินการจะเน้นตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

**กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้**

- Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้น ซ้ำอีก
- Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่อง ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแส้นแก่ผู้บริหาร
- Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่น่าไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่ พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมี ความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก
- Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้า ในเรื่อง ประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

## ๕. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในของ องค์การ มีจุดอ่อน และRationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (The Fraud Triangle)

## ๖. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

จะแบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการ ประชาชนอนุมัติหรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ

## ๗. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การประเมินสถานะความเสี่ยง
๓. การประเมินค่าความเสี่ยงรวม
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง

๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

### ขั้นเตรียมการ : ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการงานจากภารกิจในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน ซึ่งได้จำแนกขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไว้ ๓ ด้าน ดังนี้ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรือ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความ โปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ เมื่อคัดเลือกได้แล้ว ให้ทำการคัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทางในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และมาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันของกระบวนการงานหรืองานนั้นๆ จากนั้นจึงลงมือทำการตามขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การเตรียมการข้อมูลที่ต้องทำการรวบรวมก่อนลงมือทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เช่น ชื่อ กระบวนการ/การขออนุญาตก่อสร้างอาคารตามมาตรา ๒๑

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ที่มีอยู่ในปัจจุบัน
๑	การตรวจสอบเอกสาร	๑. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่หลักเกณฑ์และแนวทาง ปฏิบัติให้ ผู้ขออนุญาตรับทราบอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ๒. พัฒนา/ปรับปรุงตามคู่มือตาม พ.ร.บ. อำนวยความสะดวกฯ และดำเนินการให้เป็นไปตามคู่มือการปฏิบัติงาน ๓. กิจกรรมจัดทำมาตรการป้องกันการรับสินบน ๔. กิจกรรมการจัดทำมาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ
๒	การพิจารณา	
๓	การลงนาม/คณะกรรมการมี มติ	

### ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน กระบวนการปฏิบัติงานของที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียดรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงเฉพาะขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตาม ขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจไม่ได้อยู่ใน ขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว ซึ่งเป็นทั้ง Known Factor หรือ Unknown Factor “การระบุความเสี่ยงการทุจริตไม่ถูกต้อง มาตรการควบคุม หรือมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต จึงไม่สามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้”

Known Factor	ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูง ที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากทรัพยากร งบประมาณการล่วงหน้าในอนาคตปัญหา/ พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

ในขั้นตอนนี้มีความสำคัญ ต้องทำการระบุความเสี่ยงด้วยการค้นหารูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงให้ถี่ถ้วนมากที่สุด และต้องไม่นำปัญหาของหน่วยงานในปัจจุบันมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต การระบุ ความเสี่ยงไม่ละเอียด ชัดเจน จะนำไปสู่ขั้นตอนในการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตที่ไม่ตรง ขาดประสิทธิผล ยกตัวอย่าง เช่น

#### แผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	กระบวนการงานการขอใช้รถยนต์ส่วนบุคคล	(๑) แก้ไขแบบฟอร์มการขอใช้รถยนต์ส่วนบุคคล โดยเพิ่มมาตรการรับรองและขอคำยืนยันในการขอใช้งานรถยนต์ส่วนบุคคลจากผู้ขอใช้ (๒) ขอความเห็นชอบฝ่ายบริหารในการปรับปรุงแบบฟอร์มการขอใช้รถยนต์ส่วนบุคคล (๓) แจ้งเวียนหน่วยงานต่างๆ ให้รับทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด (๔) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ระเบียบการขอใช้รถยนต์ส่วนบุคคล เพื่อสร้างความตระหนักในการขอใช้รถยนต์ส่วนบุคคล

#### ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ....

##### ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ชื่อกระบวนการ/งาน .....

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง.....

ผู้รับผิดชอบ..... โทรศัพท์.....

#### ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Unknown Factor	Known Factor
	(ให้อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตของ กระบวนการ หรืองานที่เลือกมาทำการประเมิน ความเสี่ยงว่ามีโอกาสหรือความเสี่ยงการทุจริต)		

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย  ในช่อง Known Factor
- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดให้ใส่เครื่องหมาย  ในช่อง Unknown Factor

- สามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

## ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงใน ช่องสีไฟจราจร ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังใน ระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่ รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

### ตารางที่ ๒ ตารางประเมินสถานะความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงานโอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง

ตารางที่ ๒ นำรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงานจากตาราง ที่ ๑ มาประเมินเพื่อแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจราจร

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

## ขั้นตอนที่ ๓ การประเมินค่าความเสี่ยงรวม

ขั้นตอนที่ ๓ รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมากที่เป็นสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือ ขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้นๆ

แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

(ตัวอย่างตามตารางที่ ๓.๑)

(เกณฑ์การพิจารณาระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตว่าเป็น MUST หรือ SHOULD)

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงาน กำกับดูแล พันธมิตร ภาครีเอกชน ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่าย เพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบ ด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

(ตัวอย่างตามตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

### ตารางที่ ๓ ตารางการประเมินค่าความเสี่ยงรวม

SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน /โอกาส/ ความเสี่ยงรูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงใน ช่องสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

### แนวทางในการพิจารณา

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และระดับความรุนแรงของผลกระทบ

#### ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงานโอกาส/ความเสี่ยงรูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอน หลัก MUST	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนรอง SHOULD
		ค่าควรเป็น ๓ หรือ ๒	ค่าควรเป็น ๑

#### ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

ขั้นตอนการปฏิบัติงานโอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครีเอกชน		×	×
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		×	×
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User	×	×	
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	×	×	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth	×	×	

ตารางที่ ๓.๑ และตารางที่ ๓.๒ เป็นแนวทางในการคิดค่าคะแนน เพื่อหาค่าความเสี่ยงรวมตาม ตารางที่ ๓ หรืออาจเรียกได้ว่าตารางที่ ๓.๑ และ ๓.๒

### ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินระดับ ความเสี่ยง การทุจริตว่าอยู่ในระดับใดเมื่อเทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงของหน่วยงานที่มีอยู่ใน ปัจจุบันใน

ขั้นตอนนี้ต้องมีข้อมูลว่าในปัจจุบันหน่วยงานมีมาตรการป้องกัน หรือความคุ้มครองความเสี่ยงอะไรบ้าง ในการเตรียมการก่อนลงมือประเมิน จึงจะทำให้การประเมินคุณภาพการจัดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง

#### ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน		
		ดี	พอใช้	อ่อน

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินระดับ ความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากประสิทธิผลหรือคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงที่มีอยู่ใน ปัจจุบัน เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง ซึ่งจะต้องอยู่ในระหว่างคะแนน (๓) ถึง (๙) เท่านั้น โดยค่าคะแนนจากการประเมินจะเป็น ดังนี้

ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน	ค่าคะแนนประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน
ดี	๓
พอใช้	๕ หรือ ๖
อ่อน	๗ หรือ ๘ หรือ ๙

#### แนวทางการประเมินค่าคะแนนระดับความเสี่ยง

##### เทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน/ โอกาส/ ความเสี่ยง รูปแบบ พฤติกรรม ความ เสี่ยงการ ทุจริต	ประสิทธิภาพ การ ควบคุม ความเสี่ยง การทุจริต	ค่าประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปาน กลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง ๓
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง ๕	ค่อนข้างสูง ๖
	อ่อน	ปานกลาง ๗	ค่อนข้างสูง ๘	สูง ๙

#### การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจ ได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่า จะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่าง มีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

### ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินระดับความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่อง ค่าความเสี่ยง ระหว่างคะแนน (๓) ถึง (๙) โดยเฉพาะที่อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผน บริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินคุณภาพการจัดการหรือการ ควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลางเลย แต่พบว่าความเสี่ยง

การทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงานหรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมี โอกาส เกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เพิ่มเติม)

#### ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง.....

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๔ ตามลำดับความ รุนแรง ความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ต่อไป

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง ขั้นตอนที่ ๖ เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมิน การบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผน บริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการ สร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือ แก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยก สถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

#### ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง

ตารางที่ ๖ ให้อายงานสถานะของการเฝ้าระวังการทุจริตตามแผนบริหารความเสี่ยงในตารางที่ ๕ ว่าอยู่ใน สถานะความเสี่ยงระดับใด เพื่อพิจารณาทำกิจกรรมเพิ่มเติม กรณีอยู่ในข่าย ที่ยังแก้ไขไม่ได้

สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันทีที่ตามมาตรการ /นโยบาย / โครงการ / กิจกรรมที่เตรียมไว้ใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลงระดับความรุนแรง < ๓

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผลความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง > ๓

สีแดง = เกินกว่าการยอมรับ



สีเหลือง = เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้



สีเขียว = ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้จะต้องมีกิจกรรมหรือ มาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบการบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)

๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

**ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง**

**๗.๑ (สถานะสีแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม**

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

**๗.๒ (สถานะสีเหลือง Yellow) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม**

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

**๗.๓ (สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง**

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวมว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงการ ทุจริตตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (สี) สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง

ความเสี่ยงระดับต่ำ สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับติดตามประเมินผล

**ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง**

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๙ เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตารางที่ ๘ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งหวังระยะเวลาของการ รายงานผลขึ้นอยู่กับหน่วยงาน เช่น รายงานทุกเดือน ทุกไตรมาส ซึ่งแบบในการรายงาน ตามตารางที่ ๙ และ ตารางที่ ๑๐ สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

## ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่.....

หน่วยงานที่ประเมิน .....

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	
โอกาส/ความเสี่ยง	
สถานะของการ ดำเนินการ การ จัดการ ความเสี่ยง	<input type="checkbox"/> ยังไม่ได้ดำเนินการ <input type="checkbox"/> เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง <input type="checkbox"/> เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน <input type="checkbox"/> ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม <input type="checkbox"/> เหตุผลอื่น (โปรดระบุ) ..... .....
ผลการดำเนินงาน	

ตารางที่ ๑๐ ตารางการเสนอขอปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต (ทดแทนแผนเดิม)

หน่วยงานที่เสนอขอ .....		
วันที่เสนอขอ .....		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเดิม		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก		
ผู้รับผิดชอบรองที่เกี่ยวข้อง		
เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง	๑..... ๒..... ๓.....	
ประเด็นความเสี่ยงหลัก	เดิม	ใหม่

แบบ Checklists ความเสี่ยงการทุจริตสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนาภิเษก องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนาภิเษก มีความเสี่ยงการทุจริตแบบนี้หรือไม่

ที่	รูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต				
๑.๑	เรียกรับผลประโยชน์จากผู้ขออนุญาต โดยเฉพาะการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร				
๑.๒	ผลประโยชน์ทับซ้อนรับจ้างเขียนแบบแปลนและตรวจเอง				
๑.๓	เจ้าหน้าที่สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนอตอบุคคลในการดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย				
๑.๔	เจ้าหน้าที่สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการใช้อาคารที่ไม่ตรงกับใบรับรองใบอนุญาตหรือที่ยื่นกับเจ้าพนักงานท้องถิ่น				
๑.๕	การประเมินภาษีที่ต่ำกว่าความเป็นจริง				
๑.๖	เรียกรับสินบนโดยใช้ตัวกลางเก็บค่าใช้จ่ายรายเดือน (ค่าคุ้มครอง) จากผู้ประกอบการ				
๑.๗	พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้างเป็นตัวแทนการยื่นคำขอจดทะเบียนในการขออนุมัติ อนุญาต โดยเรียกรับผลประโยชน์หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อสิทธิพิเศษ				
๑.๘	การดำเนินการยื่นคำขออนุญาตไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจน				
๑.๙	การใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน				
๑.๑๐	การตรวจสอบเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้				
๑.๑๑	การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้งผู้รับบริการ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์				
๑.๑๒	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นชอบของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ				
๑.๑๓	ในขั้นตอนการลงพื้นที่ตรวจสอบเจ้าหน้าที่อาศัยช่องว่างหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อาจเรียกรับในขั้นตอนการพิจารณา				
๑.๑๔	การดำเนินการออกคำร้องมีการลัดคิวให้กับผู้มีอิทธิพล				
๑.๑๕	การตรวจสอบสถานที่ขออนุญาตประกอบกิจการมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตจัดทำ รายงานไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง				
๑.๑๖	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต มีการเอื้อประโยชน์หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนให้กับ ผู้ขออนุญาตบางรายที่คุณสมบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์				
๑.๑๗	เจ้าหน้าที่ทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้วไขแบบ แก้วไขใบสำคัญรับเงิน มีการใช้หลักฐานเท็จ ใช้บัตรประชาชนของบุคคลที่เสียชีวิตหรือหมดอายุ				
๑.๑๘	เรียกรับ/เสนอผลประโยชน์ กรณีเอกสารไม่ครบหรือต้องการความรวดเร็ว				
๑.๑๙	เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอเป็นผู้ยื่นคำขอแทนหรือเป็นผู้จัดเตรียมเอกสารสำหรับยื่นคำขอให้ผู้รับบริการ				
๑.๒๐	เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ประเมินราคาภาษีอื่นเป็นเท็จเพื่อให้ราคาสูงกว่าความเป็นจริง				

ที่	รูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
<b>๒</b>	<b>ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่</b>				
๒.๑	การเปลี่ยนแปลงข้อกล่าวหา (ฐานความผิด) จากหนักเป็นเบา หรือจากเบาเป็นหนัก				
๒.๒	การบิดผันข้อเท็จจริงในสำนวนการสอบสวน				
๒.๓	การใช้ดุลยพินิจในการอนุมัติ หรือยกเว้นระเบียบฯ ที่เอื้อประโยชน์				
๒.๔	การออกระเบียบ กฎหมาย ที่เอื้อประโยชน์ มีผลประโยชน์ทับซ้อน				
๒.๕	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อ การขายตำแหน่ง การประเมิน ความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย เป็นต้น				
๒.๖	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง เข้าทำงาน				
๒.๗	ใช้อำนาจในการแจกจ่าย จัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ หรือจัดโครงการที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือมีการแลกรับผลประโยชน์ในภายหลัง				
๒.๘	เจ้าหน้าที่รู้เห็นในการปลอมแปลงและใช้เอกสารปลอม				
๒.๙	ผู้บังคับใช้กฎหมาย นำตัวบทกฎหมายไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ				
๒.๑๐	รับเงินค่าภาษีแล้วออกไปเสร็จในวันต่อมาขอใบเสร็จคืนอ้างคิดผิดและไม่นำไปเสร็จให้ผู้รับบริการแต่ยกยอกเงินภาษีโดยทำการยกเลิกใบเสร็จที่มีการฉีกใช้งานแล้วนำมาเย็บติดกับแผ่นสำเนา				
๒.๑๑	เจ้าหน้าที่รับชำระค่าบริการ ไม่นำเงินส่งเบียดบังไปใช้ส่วนตัว				
๒.๑๒	การจัดเก็บรายได้ที่ต้องออกไปเสร็จรับเงินเขียนต้นฉบับกับสำเนาไม่ตรงกัน				
๒.๑๓	ปลอมแปลงเอกสารทางราชการ การเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียน บุตร ค่าเช่าบ้าน และนำเงินเข้าบัญชีตนเอง				
๒.๑๔	เจ้าหน้าที่รับรองเอกสารอันเป็นเท็จ				
๒.๑๕	เจ้าหน้าที่การเงินเพิ่มเติมตัวเลขและตัวอักษรในเช็คสูงกว่าจำนวนเงินที่ขออนุมัติจ่าย				
๒.๑๖	แก้ไขเปลี่ยนแปลงต้นขั้วเช็คและนำเช็คไปถอนเงินจากธนาคารในนามของตนเอง				
๒.๑๗	ปลอมลายมือชื่อเจ้าของบัญชีในการถอนเงิน				
๒.๑๘	สั่งจ่ายเงินตามเช็คสูงกว่าจำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติตามฎีกา				
๒.๑๙	รับเงินสดจากลูกหนี้เงินยืมงบประมาณแล้วไม่นำส่งไม่นำฝากและไม่มีเงินสดให้ตรวจนับ				
<b>๓</b>	<b>ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหาร จัดการ</b>				
๓.๑	ผู้ใช้น้ำมันรถยนต์ราชการนำน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูค่าน้ำมันไปใช้ส่วนตัวระหว่าง ทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่าย ส่วนน้ำมันที่เหลือนำไปใส่ถังหรือทอนเป็นเงินสด โดยเจ้าหน้าที่ร่วมมือกับผู้ประกอบการ				
๓.๒	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก				

ที่	รูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๓.๓	ย้ายออกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย				
๓.๔	การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ รายขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง				
๓.๕	ในการกำหนด TOR การจัดซื้อ จัดจ้าง มีการกำหนดขอบเขตงาน หรือเนื้องาน ที่เกิน ความจำเป็น เพื่อให้มีการประมาณการราคาในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน				
๓.๖	คณะกรรมการตรวจรับงาน มีการตรวจรับในแต่ละงวดงานหลายครั้งเกินความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการเบิกเบี้ยประชุมหรือมีการถ่วงเวลาในการตรียกรับ ทั้งที่ไม่มีประเด็นที่ เป็นสาระสำคัญ				
๓.๗	คณะกรรมการของหน่วยงานมีการประชุมที่เกินความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการเบิกค่า เบี้ยประชุม				
๓.๘	การจัดโครงการต่างๆ ที่แอบแฝง หรือเกินความจำเป็นทำให้การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่ คุ่มค่า โปร่งใส				
๓.๙	มีการใช้ดุลยพินิจในการเบิกจ่ายค่าวิทยากรบุคคลภายนอกที่สูงโดยมีผลประโยชน์ แอบแฝง หรือจำนวนวิทยากรเกินความจำเป็น				
๓.๑๐	การกำหนดราคากลางไม่ใช่ค่า k มาปรับ				
๓.๑๑	มีการลือคสเป็กวัสดุที่ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน				
๓.๑๒	การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้ รับจ้าง				
๓.๑๓	คณะกรรมการไม่ออกไปตรวจสอบสถานที่ก่อสร้าง แต่มีการเจรจากับผู้รับจ้างโดยใช้ข้อมูล ตามที่ ผู้รับจ้างแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง				
๓.๑๔	มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับ คู่สัญญา				
๓.๑๕	มีการประสานกับผู้รับจ้างหรือคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อกำหนดคุณลักษณะ TOR เพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้กับเอกชน				
๓.๑๖	การใช้ดุลยพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้าง				
๓.๑๗	จัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่จำเป็นและซื้อในราคาสูง				
๓.๑๘	เบิกค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม แต่ไม่มีการดำเนินการจริง				
๓.๑๙	ช่างผู้ควบคุมงานจัดทำรายงานเท็จต่อคณะกรรมการตรวจการจ้าง				
๓.๒๐	การกำหนด TOR /คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะของสินค้าหรือบริการที่มี ลักษณะของสินค้าหรือบริการบริษัทใดบริษัทหนึ่ง				
๓.๒๑	เรียกรับ การรับรองคุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน				
๓.๒๒	อาศัยช่องว่างของราคากลางที่ยังไม่มีการกำหนดชัดเจนหรือยังไม่เป็นปัจจุบันปรับแต่ง ราคา กลางให้สูงกว่าความเป็นจริง				
๓.๒๓	จัดทำโครงการ/จัดซื้อ จัดจ้าง ที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่จำเป็น เอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง				
๓.๒๔	การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะหรือที่เรียกว่า ลือคสเป็ก เพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย เช่น ระบุ ยี่ห้อ การระบุคุณสมบัติผู้เสนอราคา ที่เอื้อต่อผู้เสนอราคา เช่น ต้องมีเครื่องจักรเป็นของตนเอง ต้อง มีแหล่งวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง เช่น หิน ลูกกรังในเขตจังหวัดที่จะเข้าเสนอราคา ต้องมีหนังสือ รับรองจากธนาคารว่าจะสนับสนุนเงินในการก่อสร้างไม่ต่ำกว่าร้อยละ... ของ วงเงิน เคยมี ประสบการณ์งานที่เหมือนกันในวงเงินไม่ต่ำกว่า...บาท				

## ความหมายสถานะความเสี่ยงการทุจริต

สถานะสีเขียว	ความเสี่ยงระดับต่ำ
สถานะสีเหลือง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
สถานะสีส้ม	ความเสี่ยงระดับสูง
สถานะสีแดง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขององค์การบริหารส่วนตำบลกายุคละ อำเภอเวียง จัหวัดนราธิวาส

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจ มี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การ ทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง						มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิด การทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	
						ไม่มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก			สูงสุด
๑.	การรับ ผลประโยชน์ โดยตรง	การขออนุมัติ/ อนุญาต	๑.การรับ ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่น ใดเพื่อแลก กับ ผลประโยชน์ อย่างใดอย่าง หนึ่ง ๒.การรับ ผลประโยชน์ จากคู่สัญญา/ การอนุมัติ อนุญาต	๑.เจ้าหน้าที่ไม่ เข้าใจ/ กฎหมาย/ ระเบียบ ที่ เกี่ยวข้อง ๒.ค่านิยมการ ให้สิ่งของตาม โอกาสต่างๆ ถูก ปลุกฝั่งมา ยาวนาน	พระราชบัญญัติ ประกอบ รัฐธรรมนูญว่า ด้วยการ ป้องกันและ ปราบปรามการ ทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘ ระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ หรือรับของ ขวัญของเจ้า หน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๔				<input checked="" type="checkbox"/>				๑. มีการกำหนดบทลงโทษสำหรับ ผู้ที่กระทำการทุจริตและบุคลากร ของหน่วยงานไม่รับสินบนหรือผล ประโยชน์จากการปฏิบัติงาน ๒.จัดทำนโยบายไม่รับของขวัญ (No Gift Policy) ๒. กำกับ ดูแลให้พนักงานส่วน ตำบล พนักงานจ้าง ให้ปฏิบัติตาม นโยบายและมาตรการป้องกันการ ทุจริตขององค์การบริหารส่วน ตำบลกายุคละ ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้พนักงาน ส่วนตำบล พนักงานจ้าง ให้ปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เรื่อง การรับของขวัญ สินน้ำใจ อย่าง เคร่งครัด ๓. ควบคุมกำกับ ดูแลให้พนักงาน ส่วนตำบล พนักงานจ้างปฏิบัติ ตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนของ อบต.กายุคละ	ไม่ปรากฏเรื่อง ร้องเรียนด้านการ เรียกรับ ผลประโยชน์

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจ มี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การ ทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง						มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ	
						ไม่มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก			สูงสุด
๒	ป้องกันการ ทุจริตในองค์กร	การใช้ บุคลากร หรือ ทรัพย์สิน ของ หน่วยงาน เพื่อ ประโยชน์ ส่วนตน	มีการนำ ทรัพย์สินและ บุคลากรของ หน่วยงาน นำไปใช้ ประโยชน์ ส่วนตนใน เวลาราชการ	๑.เจ้าหน้าที่ไม่ เข้าใจ/ กฎหมาย/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง ๒.การควบคุม ดูแลของ ผู้บังคับบัญชา	ประกาศ คณะกรรมการ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการ บริหารงาน บุคคลของ องค์การ บริหารส่วน ตำบล ลว ๖ จ.ค.๒๕๕๔				<input checked="" type="checkbox"/>				จัดอบรมให้ความรู้/ประชาสัมพันธ์/ จัดทำคู่มือ/เพื่อสร้าง จิตสำนึกให้บุคลากรของ อบต. มีวัฒนธรรมและเป็นผู้ที่มีความ ประพฤติแบบอย่างที่ดี ดังนี้ ๑.จัดประชุมชี้แจงการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสของ หน่วยงาน ๒. จัดทำประกาศ อบต. เรื่อง นโยบายการต่อต้านการให้/รับ สินบนเพื่อป้องกันการทุจริต	ไม่ปรากฏเรื่อง ร้องเรียนการ ทุจริตในองค์กร

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ อาจ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจ มี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การ ทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง						มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ	
						ไม่มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก			สูงสุด
๓	ด้านการจัดซื้อ จัดจ้าง	กระบวนการ จัดซื้อจัดจ้าง	๑.มีการปิดบัง กระบวนการ ปฏิบัติงานที่ ไม่ถูกต้องให้ ผู้เกี่ยวข้อง โดยตรงทราบ ๒. มีการนำ ข้อมูลภายใน ไปเผยแพร่ต่อ เพื่อแสวงหา ผลประโยชน์ ๓.การได้รับ ของแถมหรือ ผลประโยชน์ อื่นใดจากการ จัดซื้อจัดจ้าง	๑.บุคลากรของ หน่วยงาน ปฏิบัติงานมีการ ปิดเบือน หรือปิดบัง ความผิด การเอื้อ ประโยชน์ให้ ผู้ประกอบการ รายใดรายหนึ่ง ๒.ขาดความ ตระหนักใน ความเสี่ยงการ ทุจริต ๓.ไม่มี กฎระเบียบที่ เกี่ยวข้องของ และบุคลากร ของหน่วยงาน รับของแถมหรือ ผลประโยชน์อื่น ใดจากการ จัดซื้อจัดจ้าง	-ระเบียบ กระทรวงการ คลังว่าด้วย การจัดซื้อจัด จ้างและการ บริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ วิธี เฉพาะเจาะจง -พรบ. วินัย การเงินการ คลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑					<input checked="" type="checkbox"/>			-จัดอบรมให้ความรู้/ประชาสัมพันธ์/ จัดทำมาตรการเผยแพร่ เพื่อสร้าง จิตสำนึกให้บุคลากร มีวัฒนธรรม และเป็นผู้ที่มีความประพฤติเป็น แบบอย่างที่ดี สำนึกในหน้าที่ ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ โดยยึด กฎระเบียบ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ ๑. จัดอบรมโครงการคุณธรรม จริยธรรม ๒. ขับเคลื่อนมาตรการเกี่ยวกับ การส่งเสริมความโปร่งใส ๓. จัดทำและเผยแพร่มาตรการ ต่างๆ บนเว็บไซต์หน่วยงานหลัก เช่น มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อ สาธารณะ มาตรการส่งเสริมความ โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง และ มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการ ทุจริตของเจ้าหน้าที่ เป็นต้น ๔. จัดทำประกาศ อบต. เรื่อง นโยบายการต่อต้านการให้/รับ สินบนเพื่อป้องกันการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ	ไม่ปรากฏ เรื่อง ร้องเรียน การจัดซื้อจัดจ้าง

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจ มี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การ ควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสียหาย							มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
						ไม่มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก	สูงสุด		
				ทุกรายการที่ ก่อให้เกิด ผลเสียแก่ องค์กร									๕. จัดกิจกรรมโดยผู้บริหารระดับสูง ด้านการต่อต้าน การให้/รับสินบน ๖. จัดทำโครงการแนวปฏิบัติที่ดีใน การปฏิบัติงานของ บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ	
๔.	ด้านการเงินและ การเบิกจ่าย	การเงินและ การเบิกจ่าย	๑.การเบิกจ่าย ไม่ถูกต้องไม่ ปฏิบัติตาม ระเบียบ เช่น การ เบิกจ่ายเกินจริง ๒.การส่งใช้คืน เงินยืมล่าช้า กว่าระยะเวลาที่ กำหนด มีการ อนุมัติให้ยืมเงิน ซ้ำซ้อน	๑.ขาดความ ตระหนักใน ความเสี่ยงการ ทุจริต ๒.ไม่มี กฎระเบียบที่ เกี่ยวข้อง และบุคลากร เกี่ยวกับ การเงินและ การเบิกจ่าย	ระเบียบ กระทรวง มหาดไทยว่า ด้วยการรับ เงิน การเบิก จ่ายเงิน การ ฝากเงิน การ เก็บรักษา เงิน และการ ตรวจเงิน ขององค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗			<input checked="" type="checkbox"/>				จัดประชุมชี้แจง สรุปแนวทางในการ แก้ไขปัญหาและพัฒนางานใหม่ ประสิทธิภาพ เผยแพร่ประกาศ ระเบียบ แนวปฏิบัติต่างๆ ให้รับรู้รับ ทราบรวมกัน ๑. ประชุมหารือแนวทางแก้ไขการ ปฏิบัติงานที่เป็นข้อตรวจพบจาก หน่วยงานภายนอก(จัดโดยกองคลัง) ๒. หน่วยงานจัดทำแนวปฏิบัติเรื่อง การส่งใช้เงินยืมและเผยแพร่ให้ บุคลากรในหน่วยงานถือปฏิบัติ ๓. เผยแพร่ระเบียบฯ/หลักเกณฑ์/ ประกาศต่างๆ ให้บุคลากรภายใน หน่วยงานรับรู้รับทราบและถือ ปฏิบัติร่วมกัน	ไม่ปรากฏเรื่อง ร้องเรียน การเงินและการ เบิกจ่าย	

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่ อาจ มี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การ ควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ง							มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ
						ไม่มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก	สูงสุด		
													๔. หน่วยงานภายในจัดทำแผนการ ตรวจสอบด้านการเบิกจ่าย การปฏิบัติตามระเบียบ (งานตรวจสอบภายใน)	

## ๗. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

### ปัญหา/อุปสรรค

๑. คณะทำงานประเมินความเสี่ยง ยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตและกระบวนการขั้นตอนในการดำเนินการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒. การติดต่อประสานงานภายในและการประสานงานภายนอกยังไม่มีความต่อเนื่องในด้านความเสี่ยงต่อการทุจริต

### ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ

๑. การประเมินความเสี่ยงในครั้งนี้ ส่วนราชการในสังกัดให้ความร่วมมือในการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบของหน่วยงานเป็นอย่างดี

๒. ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร เห็นความสำคัญของการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดให้ผู้บริหารพร้อมหัวหน้าส่วนราชการขององค์กรเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมเพื่อให้องค์กรมีการขับเคลื่อนเป็นไปในทิศทางเดียวกันและเกิดเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

๓. ควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการจัดทำคู่มือตัวอย่างเหตุการณ์หรือกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อให้แต่ละหน่วยงานในองค์กรมีแนวทางในการปฏิบัติงานและดำเนินการจัดทำมาตรการเพื่อป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่องต่อไป

อธิบดี

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง

(นายอภิชาติ ปลอดคำ)

นิติกรชำนาญการ



ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบ

(นายวันชัย อีซอ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนาภิเษก